

ELEKTRONİK DÖRT NALDA

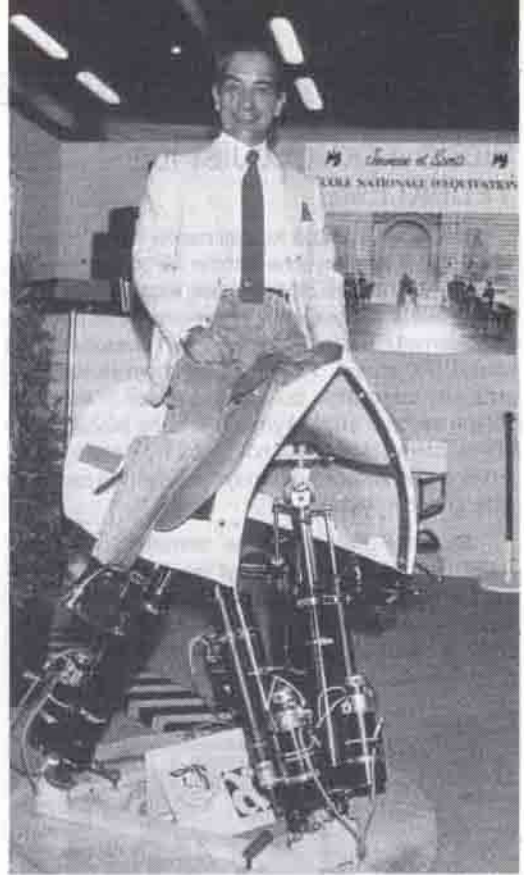
Bir binek aygıtı... At... İşte doğrudan doğruya bir bilgi işlemcinin çığır hayalinden çıkan dahiyane bir fikir.

Yapılan ilk elektronik binek hayvan Persival'a, atların büyük dostu olan Albay Pierre DURAND'a ait. P.DURAND'ın Milli Binicilik Okulu Müdürü ve on yıl önce eski at eğitimcileri şefi olarak olimpiyatlara seçildi.

R.A.T.P. (Pariste ulaşım şebekesi)'nin Teşhir salonunu ve Metro Vagon Similatörünü gezdiğinizde atların yorucu ve üst üste yapılan antrenmanlarını, de-naysiz acemi binicilerin hayvanlara çektirdikleri acıları ve acemilerin eksik bilgiden doğan yanlış (engelli) atlamaların hayvanlar için nasıl zararlı olduğunu görebilirsiniz.

Şimdi Persival (aygıt binek) gerçekleşti. Binek aygıtın Kasım ayı sonunda yapılan ilk teşhirinde ellerinde ince kamçılılarıyla aygıt hayvana binen Yves-Saint MATİN, Pierre JONQUIERES, doriol veya Marsel ROZIER oldu. Bu binicilerin ortak olan bir görüşü şu: "Söz konusu similatör aygıtına binip, gözler kapandığı zaman gerçekten kendini eyer üzerinde göreceksin."

Böylece ilk prototip eyerin farklı değişik hareketlerinden meydana gelen salınımlardan gerçeğe uygun olduğu görüldü. Persival 6 ivli hidrolik üstünde, bunlar da 6 bağımsız kademeye uygun geliyor. Diğer bir deyişle, eyer eksenine göre üç ayrı hareketi meydana getirmekte: Önden arkaya (enlem eksenine göre), yalpa (uzunlamasına yalpalama) ve kıvrımlı (yukarıdan aşağı eksene doğru). Bu hareketler bir bilgisayar tarafından kumanda ediliyor. Tırna kalkmak veya dönmeye gitmek, Persival'ın yaptıkları. Farkı, gerçek bir ata binildiği zaman ancak anlaşılabilir. Önce Vites-ölçen aletin yardımıyla kaydedilen değişen hızlar ve daha sonra bir durağan merkezde avcı uçakları veya denizaltı gemilerinde olduğu gibi... Bilgisayara kaydedilmiş doneler, istenilen bir tarzda simülasyon yapmaya ve söz konusu atı hoplatmaya yarıyor. İlerde meydana çıkacak gelişmeler bu çeşit simülasyonların daha detaylı gelişeceğini imkân verecek. Atın ağızdaki hassasiyeti, böbreklerin tansiyonu, binicinin hayvanın böğürlerine olan bacaklarının basıncı, vücudun eyere ve üzengiye olan ağırlığı... Bu binek aygıt "giyilmiş" olarak yakından bakıldığı zaman bir ata ve bir petekli tekerlekli aygıtı benzeyecek (uçanın simülasyon kabini içinde bulunan oturakta olduğu gibi) en ufak bir hareketi çoğaltabilir. Nitekim persival'ın tam önünde bir ekran üzerinde sahneler (engelli parkurlar, hayvan eğitimi alanları ve orman gezisi) afişlenecek.

Persival yeni acemiler için icad edilen bir alet ve şampiyonlar için de yararlı olacak. Dahası var. Hayvanların birinden diğerine olan farklı davranışları arasındaki mukayeseler, gösteri anında yapılan (engelli) koşulları, atlamaların iyice anlaşılmasına, atını dikkatlice seçerek alan kimselere ve at eğitimcilerinin işine de yarayacak. Ve bu mukayeseler bir atın yürüyüşünde çıkabilecek anormal davranışların tesbitinde de işe yarayacak. Böylece hayvanın herhangi bir durum karşısında tam olarak topallanmadan hayvanın patolojisini anlamaya yön verecek; gerekirse hayvanın bakımı için müdahale edilecek. Yine de Persival, ilk prototip örneğinde olduğu gibi J.L.JOUFROY tarafından fazla anlaşılmadı. L.JOUFROY, Milli Sivil Havacılık Okulu (E.N.A.C)'nda üretilen, Ulaştırma bakanlığı bünyesinde bulunan bilgi işlemden sorumlu, birçok kuruluşun iştirakiyle, Bretigny'deki Deneme uçuş merkezi L'Onera, La Sagem, La Sogites ile, İlerlemiş Teknikler Milli Okulu ve bunlara yardım eden bazı kamu yatırımcıları (Anvar, Endüstri Bakanlığı...) bütün bunlar Milli Binicilik Okulu yöneticisi Albay DURAND himayesinde gerçekleşiyor.

Şimdi herşey, bu fransız icadı olan binek aygıtın endüstrileşmesine, dünya pazarlarında bulunan teşhir merkezlerine hükmetmeye, at yetiştiricileri ve Veteriner okullarına kalıyor.

Sciences et Avenir'den çev.: M.Salih ÖZELER